

Justitiedepartementet

Inrikesministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2014/15:128 av Richard Jomshof (SD) Krafttag mot jihadister

Richard Jomshof har frågat justitie- och migrationsministern om han, liksom Sverigedemokraterna, gjort ställningstagandet att den som trots avrådan och varning väljer att lämna Sverige för att strida för exempelvis Islamiska staten också har mist sin rätt att återvända till Sverige. Ministern har också fått frågan om han är villig att utreda ett lagförslag som gör det möjligt att upphäva medborgarskapet för svenska medborgare med dubbelt medborgarskap som väljer att åka utomlands för att delta i dessa terroristorganisationers verksamhet och utreda en möjlighet att dra in medborgarskapen även i de fall det innebär att personerna görs statslösa. Frågan har överlämnats till mig att besvara.

Problematiken med att personer reser till konfliktområden för att delta i terroristhandlingar är inte ny. Den har emellertid blivit mer aktuell och ännu allvarligare då minst 100 personer från Sverige har rest till Syrien och även till Irak för att ansluta sig till av FN terrorstämplade organisationer och delta i konflikterna där. Dessutom har runt 30 svenskar rest till Ukraina för att delta i strid.

Personer som reser utomlands för att delta i terroristhandlingar eller terroristträning utgör ett hot mot internationell fred och säkerhet och de utsätter även sig själva för fara. De som återvänder till Sverige kan utgöra ett potentiellt allvarligt attentatshot i Sverige och andra länder men de kan även radikalisera och rekrytera nya personer att resa eller stödja våldsbejakande extremism på annat sätt. För att kunna motverka detta behövs såväl förebyggande insatser mot radikalisering och rekrytering som en effektiv straffrättslig lagstiftning. I syfte att stärka det förebyggande arbetet på nationell och lokal nivå arbetar en nationell samordnare för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Regeringen avser också att inom kort ge en särskild utredare i uppdrag att analysera behovet av lagändringar för att Sverige ska leva upp till de krav på straffrättslig reglering som ställs i den resolution som antogs av FN:s säkerhetsråd i september i år.

I lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll finns regler som innebär att en utlänning får utvisas enligt lagen om det är särskilt påkallat av hänsyn till rikets säkerhet, eller om det med hänsyn till vad som är känt om personens tidigare verksamhet och övriga omständigheter kan befaras att han eller hon kommer att begå eller medverka till terroristbrott eller försök, förberedelse eller stämpling till sådant brott. Lagen kan även tillämpas vid befarad brottslig gärning i en främmande stat. Beslut om utvisning ska förenas med förbud för utlänningen att utan tillstånd av regeringen återvända till Sverige.

Svenska medborgares rätt till sitt medborgarskap är skyddad i grundlag. Vid den senaste reformen av regeringsformen år 2011 stärktes detta skydd med brett stöd bland riksdagspartierna. När det gäller statslöshet är det en grundprincip i svensk medborgarskapslagstiftning att undvika sådan och Sverige har förbundit sig att följa FN-konventionen om begränsning av statslöshet. Att göra en medborgare statslös skulle därmed strida mot internationell rätt. Jag har varken för avsikt att bryta mot konventionen eller på annat sätt ta initiativ till att begränsa skyddet för svenska medborgare.

Stockholm den 17 december 2014

Anders Ygeman